

TEMATICKÉ OKRUHY KE STÁTNÍ ZKOUŠCE ZE STUDIJNÍHO OBORU

HLAVNÍ SPECIALIZACE:	ÚČETNICTVÍ A FINANČNÍ ŘÍZENÍ PODNIKU /plán E/
DÍLČÍ STÁTNICOVÝ PŘEDMĚT:	Manažerské informace a finanční řízení podniku /UC2_4/
GARANT PŘEDMĚTU:	prof. Ing. Bohumil Král, CSc. katedra manažerského účetnictví prof. Ing. Miloš Mařík, CSc. katedra financí a oceňování podniku

Student si u zkoušky losuje dvě otázky z problematiky vymezené následujícími okruhy (první otázka je z části manažerského účetnictví, druhá otázka z části finančního řízení podniku). Pro úspěšné složení státní zkoušky se předpokládají znalosti z povinných předmětů bakalářského a navazujícího magisterského studia oboru Účetnictví a finanční řízení podniku.

Tématické okruhy z manažerského účetnictví

1. Cíl, obsah a struktura manažerského účetnictví. Vztah manažerského účetnictví a controllingu. Vztah manažerského účetnictví k účetnictví finančnímu a daňovému.
2. Pojem nákladů a výnosů. Pojetí nákladů a výnosů ve finančním a manažerském účetnictví. Finanční, hodnotové a ekonomické pojetí nákladů.
3. Základní hlediska pro členění nákladů v nákladovém účetnictví. Náklady technologické a na obsluhu a řízení; náklady přímé a nepřímé; náklady jednicové a režijní. Principy a nástroje řízení hospodárnosti jednicových a režijních nákladů.
4. Členění nákladů a výnosů z hlediska rozhodování. Podstata relevantních, oportunitních a rozdílových nákladů a výnosů.
5. Vztah výkonového, odpovědnostního a procesně orientovaného účetnictví. Parametry ovlivňující primární zaměření manažerského účetnictví.
6. Podstata kalkulace; základní kalkulační pojmy. Kalkulace nákladů a cen. Vztah kalkulace k účetnictví a rozpočetnictví.
7. Alokace nákladů a její vztah k řešení různých rozhodovacích úloh. Alokace nákladů v nákladovém účetnictví a v účetnictví pro rozhodování.
8. Kalkulace plných a variabilních nákladů. Základní oblasti jejich využití v hodnotovém řízení.
9. Kalkulační systém, jeho prvky a vazby. Využití propočtové, plánové a operativní kalkulace v řízení podniku.
10. Systém plánů a rozpočtů a jejich využití v řízení. Vztah systému plánů a rozpočtů a manažerského účetnictví.
11. Základní charakteristické rysy řízení hospodárnosti režijních nákladů. Limity, normativy a variátory.
12. Podstata úhrnných a rozdílových metod řízení hospodárnosti. Metoda standardních nákladů, normová metoda řízení jednicových nákladů. Změnové a odchylkové řízení.

13. Členění nákladů podle závislosti na objemu výkonů a jeho využití v řízení. Metoda odděleného řízení fixních a variabilních nákladů.
14. Odpovědnostní účetnictví, vztah k odpovědnostnímu řízení. Organizační a ekonomická struktura podniku. Centralizovaný a decentralizovaný typ odpovědnostního řízení.
15. Aplikace hodnotových kritérií v odpovědnostním řízení. Střediskové náklady, výnosy a vnitropodnikový výsledek odpovědnostních středisek. Možnosti aplikace peněžních toků v odpovědnostním řízení (vnitropodniková banka).
16. Manažerské účetnictví a jeho podklady pro cenová rozhodování. Cenová rozhodování v krátkodobém a dlouhodobém časovém horizontu. Kalkulace směrné ziskové přírážky a směrné ceny.
17. Řízení nákladů založené na vztahu nákladů k aktivitám (Activity Based Management - ABM). Vztah ABM k řízení po linii výkonů a odpovědnosti.
18. Rozhodování na existující kapacitě. Úlohy CVP a jejich využití při rozhodování. Typy, kritéria a metody řešení těchto úloh.
19. Výkonově orientované manažerské účetnictví. Vliv podnikatelských podmínek na organizaci výkonově orientovaného nákladového účetnictví.
20. Zobrazení nákladů, výnosů a zisku v manažerském účetnictví, jednookruhový a dvouokruhový systém účetních informací.
21. Účetní informace pro ocenění stavů a změn stavů vnitropodnikových zásob a ostatních produktů podnikové činnosti.
22. Vnitropodnikové ceny, využití v řízení, vztah na vymezení pravomoci a odpovědnosti středisek. Funkce vnitropodnikové ceny a její typy.
23. Charakteristické rysy a kritéria řešení rozhodovacích úloh, jejichž řešení je založeno na informacích manažerského účetnictví.
24. Hlavní podnikový rozpočet - Master Budget; jeho části a etapy sestavování.
25. Strategicky orientované manažerské účetnictví; využití jeho informací v řízení po výkonové, odpovědnostní, procesní a zákaznické linii
26. Metoda standardních nákladů a výnosů a její využití v řízení. Stanovení standardů, zjištění a analýza odchylek.
27. Vliv charakteru podnikání na výkonově orientované účetnictví. Obecné požadavky na tvorbu výkonově orientovaného účetnictví a podmínky ovlivňující jeho primární zaměření.
28. Základní pojmy a kritéria manažerského účetnictví. Vztah hospodárnosti, účinnosti, efektivnosti, solventnosti a likvidity a kritéria jejich řízení.
29. Operativní, taktické a strategické řízení po linii výkonů a jeho informační podpora.
30. Vazby mezi kalkulačním systémem, systémem plánů, rozpočtů, vnitropodnikových cen a účetnictvím o vnitropodnikové struktuře. Jejich vypovídací schopnost a využití v řízení.

Tématické okruhy z finančního řízení podniku

1. Finance podniku, jejich podstata, cíle podnikání, principy a oblasti finančního řízení. Racionální a iracionální chování investorů.
2. Náklady zastoupení, jejich vymezení, příčiny vzniku, vliv na hodnotu podniku a měření.
3. Časová hodnota peněz a její využití ve finančním rozhodování. Úroková míra a její jednotlivé druhy. Skládání úroků.
4. Riziko, jeho podstata, druhy, způsoby měření. Riziko portfolia, způsoby měření, zásada diverzifikace, efektivní hranice. Řízení rizika, obecně a v oblasti řízení pohledávek.
5. Postavení podnikatele na finančním trhu z pozice emitenta a z pozice investora. Dluhopisy, jejich vymezení, druhy, způsoby oceňování (současná hodnota, výnos ke dni splatnosti), umořování. Akcie, jejich vymezení, druhy, způsoby oceňování.
6. Vliv zdanění na finanční rozhodování. Soustava daní v ČR. Vliv daňové úspory na volbu finančních zdrojů, na investiční rozhodnutí a na další typy finančních rozhodnutí.

7. Finanční analýza podniku. Zdroje dat pro finanční analýzu (účetní výkazy, ...). Postup práce finančního analytika. Metody finanční analýzy (skupiny ukazatelů). Srovnávací báze. Predikce finanční tísně.
8. Analýza rentability. Ukazatele rentability, obratovosti aktiv a pasiv, nákladovosti a způsoby jejich hodnocení. Pyramidální rozklady ukazatelů a jejich využití. Analýza bodu zvratu.
9. Řízení likvidity a pracovního kapitálu. Vliv oboru podnikání na hodnotu likvidity. Ukazatele zadluženosti.
10. Řízení zásob a řízení peněžních prostředků. Modely optimalizace zásob. Modely řízení peněžních prostředků.
11. Řízení krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. Obchodní deficit. Platební instrumenty (směnka, dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso, ...). Zajišťovací instrumenty (včetně zajištění proti kurzovému riziku) a způsoby vymáhání pohledávek. Finanční instrumenty (eskontní úvěr, faktoring, forfaiting, ...).
12. Rozdělování výsledku hospodaření v akciové společnosti. Dividenda, její vymezení a druhy. Dividendová politika, její vymezení a faktory.
13. Finanční plánování, zásady a koordinace. Krátkodobý a dlouhodobý plán. Možnosti vyrovnávání peněžních přebytků a peněžních schodků. Řízení ve finanční tísně.
14. Stanovení hodnoty podniku, tržní versus investiční hodnota, výnosové, majetkové a porovnávací metody, tržní kapitalizace.
15. Spojování podniků, jeho formy. Motivy fúzí. Ochrana před nepřátelským převzetím.
16. Finance holdingových společností.
17. Pojetí investic z makroekonomického a mikroekonomického hlediska, specifika investičního rozhodování podniku.
18. Kapitálové plánování, jeho pojetí, pojetí investic, cíle kapitálového plánování, investiční strategie, investiční projekty, jejich kategorizace, předinvestiční příprava. Kapitálové výdaje a peněžní příjmy z investic.
19. Kriteria efektivnosti investičních projektů používaná pro rozhodování o investicích. Třídění kritérií podle různých hledisek. Charakteristika a konstrukce kritérií. Hodnocení kritérií z hlediska podmínek, možností jejich použití.
20. Vliv úroků (úrokových sazeb, diskontních sazeb), daní, inflace na propočty finančních kritérií hodnocení investic. Vliv rizika na rozhodování o investičních projektech.
21. Finanční investice podniku. Diverzifikace rizika investic. Riziko portfolia investic, model oceňování kapitálových aktiv, využití koeficientu beta ve finančním rozhodování.
22. Kolektivní investování, jeho obsah, úloha a formy. Problémy kolektivního financování v současné době. Ochrana investorů. Hodnocení výkonnosti fondů.
23. Průměrné náklady kapitálu podniku a faktory je ovlivňující. Kvantifikace průměrných nákladů kapitálu. Možnosti využívání průměrných nákladů kapitálu. Teorie optimální kapitálové struktury. Indiferentní kapitálová struktura.
24. Interní financování investic. Zdroje interního financování, faktory výše a struktury interních zdrojů, výhody a nevýhody jednotlivých interních zdrojů.
25. Externí financování investic. Zdroje externího financování, faktory výše a struktury externích zdrojů financování. Výhody a nevýhody hlavních externích zdrojů financování. Projektové financování. Úvěrové zdroje externího financování, jejich rysy, výhody a nevýhody, způsoby splácení úvěrových zdrojů.
26. Leasing jako alternativní forma financování. Pojetí, úloha, druhy leasingu. Leasingová cena, splátka, úročení, leasingový koeficient. Výhody a nevýhody leasingového

financování. Hodnocení leasingu ve srovnání s jinými alternativními formami financování, zejména úvěrovým financováním.

27. Zahraniční investice, jejich význam a formy. Motivy zahraničních investic a předpoklady jejich získání. Financování zahraničních investic.
28. Typy podnikového výzkumu a vývoje, varianty jeho financování.
29. Peněžní toky z investičních projektů, principy jejich vymezení. Posuzování investičních projektů prostřednictvím nákladových kritérií.

LITERATURA:

Povinná a doporučená literatura se shoduje s povinnou a doporučenou literaturou povinných předmětů hlavní specializace Účetnictví a finanční řízení podniku uvedenou v akreditačních spisech v ISISu.